

Van geoffte der geesta. inder ind. End. van
besat. Een Epistel.

Die selue gruete my in i. Ben brieff
 van gesaene. **S**ayne ic v weder
 te trefte mwee druckes. Als dat
 druckeliche leue ons heue here. Want nae
 dien dat hy die ewige wysheit is. en die macht
 had te verkiefe een leue na al sine wille. ende
 nochtant bane al dat druckeliche leue verkiefe
 se en is daer geen tussel aen. alsoe dien leue
 en sy dat best. **H**ier om wie sine leue here
 daer in vsmaedt te volge. Die en is niet rechte
 wijs en wil dat beeste deel niet verkiefe in om
 te ghelydie. **O**nderlinge leue mycht. want
 gy sijnst van desen nye aengenome leue wonder
 liche swaerheit te hebn. en wa v duck seet linge
 sy te mede. en wa v zocht de gy dat aenmaent
 off gy vmede dat soldt hebn gegene. **V**och als gy
 daer by segt. se weert v leet gy en hede dat aen
 genome. Want gy haep datet v selcheit sy sal.
 mer gy wolt wael dat gy dat van meerre myne
 goeden hede. **D**it behaecht my genselich wael.
 want hier een heylsam stryft is tusche twee. Als
 der onderster en der overster reden. Want als my
 dinct se geet die overster rede bane. **D**ese ma
 nier ons tranche meste te troist heft onk aen
 genome. **I**hesus xpi onse here ind gaerde. de hy
 daer aenbeden sine heere liche vader. en sprach
 myn vader ist mogelich. se gae dese heldt va mi
 dit sprach onse leue here nade. anet synre wtwe
 diger mesteit. Die der groter tekomeder pine

Miet geerne en leet. **H**ier want hy wale woste
dat hy daer om van sine hemelsche vader hier
neder gesant was. dat menscheliche geslechte daer
neder te verlose. so leet hy dat geerne na synre
menschelicheit redelicheit. **D**aer om sprach hy vort
Noch tans en schie niet my wille. mer als du wilt
Hier nu vort wa swaer en bange en da wart
mit desen gause goede wille. **W**ant als **S**an **Lucas**
sedt so qua hy daer in ene strijt 26 dits. **E**n dat
als vromstene is die redelicheit die d' dat geerne
ontfene. daer stiet en sich weede tegen die
menschelicheit. die den dit ontfendte. **E**n als in
ene buede dat genant is die alre kerstelicheit leze
gestene staet. **D**aer betracht inder seluer vze die
alre suetste here. die grote smadenisse en bitterhet
synre meester aenstaender passie. ouer myds wilker
grote heichheit der gedanche. so qua hy in alsoe
grote anxe en bangicheit. **D**at sine gebede
herte. en dat moech al syns gebeents. en die gan
se inwendicheit synre lichaems. benede word. end
sine ogen. adre en sene sich daer aff beueged
Syn tande och en al syn gebeente. alsoe heich de
te sine slechte dat hy ouer al syn lyff seer sweete
woldt sweeten sich in bluede drupe vromdelde. so dat
die blate drupe liepen ouer al syn lyff. bis op die eede
my heue mycht aldy swaer en bange en is dy noch
niet geweest. en tot deser swaerheit en lustu noch
niet gecome. **H**ier om so blyfft in nuwe goede wille
als vromstene is. en beuelet vrom den suete here
Ihesus. **W**er hy dy die swaerheit vlychte wille off
niet. mer segt ede myt on die woude hi in sine
grote anxe sprach. **S**iet en geschie my wille. dan

als du wilt. **V**oort lieue mycht **S**underlinghe op
 uwe brieff te antworde. se verstaet ic dat twee sake
 sy in uwer swaerheit. Die eerste dat gy een onre aen
 genomen hebt. en geloffte gedaen. Die ander dat
 gy dat beslot aengenome hebt. Op dat eerste dat
 gy sijnft. waer dattet v swaerheit gemact hemet
 dat gy een onre aengenome hebt. en daer in ge
 lofte gedaen. se weest wel getraet. Want dat vole
 godliker en vdiensliker is vae gade. en eerliker.
 en stichtelicheit vande mensche. Waer van die leet
 en sticht. dattet vole verdienstliker is guet te
 done mit geloffte. dan sonder geloffte. Want die
 gad wat gelanet die maket sich meer onredelich
 en vest sine wille starckeliker guet te done. **E**n hier
 om en sundicht hy se lichtelike niet. dan off hi des
 niet gelaeft en hed. onre vaste opsat daer he sich
 mede genestet hemet. **A**ls meest als die geloffte
 misse geschijnt hoedich in ene heilige onre oner
 myde pessi. **H**ier van secht **S**inte **I**nabing een ge
 lidenisse. waer dat gad gemener is dat guet werke
 eens geesteliche persoen. die hoedich die professi gedaen
 heft. dan eens wereliches. **W**ant dit plech te ge
 schien. dat twe mensche onder ene here malt ene
 eygene bome hebu op onre selues lant. **E**nde
 die twee bome bringe voort guet vrucht. meer
 die twee mensche hebu ongelijck lieft onre here. hier
 om se diene sy on ongelijck van onre vrucht. **D**ie
 ene want hy on my lieft heft. se meent hy die
 ripe vrucht. en bringet die sine here also vole
 als on guet dinct. **H**er die ander heft on noch

hener. **A**lſo dat hy ſine here ſedyt. **E**er her Iche
heb hener dat die vrucht mynne bome vſy. **D**an my
Iche wil de over levere uwe amptna. dat hy van
den bome vrucht neme als he meynit dat v wil
ſy. en ic wil den bome bewaere na uwer nuttichet
als ic alre vltichſte kan. **A**ldus is die dienſte
eens geſtelichde perſons gade meer behegelic
dan eens werltliches. **D**it ſedyt **D**at **Anaſtaſia**
Hier om na dat gy doch te vere overmyds ene
guedde opſat die die principael punte der geſte
lichheit in uwe huſe plecht te halden. **W**aer om en
duer gy des niet hener uwe geloffen. **A**ls wil
lige armade. **E**nſche wynchheit. **E**n oetnadige
gelhonſamheit. **A**er yemant mocht hier ſeg
gen. **I**che heb ampt off ic geloffe da. **D**itte my
daer nae mocht rouwe. en ic daer mede dan
my verdienſt verlor. **D**an op antworde ſa
mige leere. **O**ff yemant rouwet dat hy wat
gelaeft heft. mer want hy dat gelaeft heft
ſa en wil hy da geloffe niet berke anders en
dede hy des niet. nochtanſ ſa iſt verdienſtlicher
dan offte geſchiede ſonder geloffte. **H**ier op dient
on daer **D**at **Anaſtaſia** aldus van ſpriet inde buche
van gelchreniſſe. **A**lſo duer die gome die ene ſte
grijet de onde den neemt. **A**ls een ſteck meſthe
die ſwan medien neemt. **D**ie ſieke meſche
neemt onderwile ene purgaar die on geſont
mach make. en mit rad ſyns meſters. ſa
taept hij die. off hy onſenſe te vergewe
mer als hy die ſcarpe medienne genome heft
ſa laept ſy on ſyn lede da. en benemiet one

die macht syns lichaems dat hy opt bedde gaet
 ligge. **S**ax sprict onderwile die sieke. **W**aer omme
 heb ic dese medicijn genome. **I**ch hebt nu quader
 dan te vore. **K**iet wale en heb se mi gerade die
 mi hier toe gebracht heb. **M**er als hy weder ligh-
 tenisse begint te vnele. en beteringe synes licha-
 ems. **S**ax vernouwet he sich en dancet den gode
 die on dat gerade helm. **S**ax gestuyt oide dincke
 als hemat crancheit synre siele meret om gese-
 liche medicijn te neme. **O**uermyds raet gesele-
 ker lude in een claster geet. en gijft daer syne
 guet. **O**ff hy wort sonder guet ontfange. **M**er
 als on die starpe onre dwinget te wale als
 hy geerne sleep. en te vasten als hy geerne eet
 en te swijge als hy geerne spreke. en te sitte
 als hy geerne wold gaene. en te gaen als hy geern
 wold sitte. en te bedde als hy geerne wold ruste
 en steldende worde off onrecht maet lide. en
 syns selues wil niet te volgen. **S**ax sprict hy
Wee my onselige. waer om heb ic dese habyt
 aengename. **I**ch bin nu arger dan te vore. **K**iet
 wale en heb se mi geraden die mi hier toe ge-
 bracht heb en gerade. **I**ch meynde dit hedden
 heilige lude geweest. off der gelijck. **M**er alsoe
 hy daer na vnele en meret. dat me omer myds
 vdanfich lide. die sinde aff lecht. en gesont-
 heit der siele veranget. **S**ax wordet on allet
 licht en suet. dat on te vore sware en bitter was
 en vernouwet sich des. en dancet gade ende
 alden gode die on dat gerade heb. dat hy die

ond'aengenome hebt.

Dus sy genouch op dese tijt vander werster-sake
uwer swaerheit. als dat gy een ond'aengeno-
me hebt. **E**n gelouffte daer in gedaen.

Op die ander sake uwer swaerheit. als
dat gy ene ond'aengenome hebt. ont-
en wienich te stame. **E**n suldi weten dat v in die
lengde. alte groen rust. en vrede. en vlychdenisse
uwer consuetude inbrengte sal. **L**ieve **S**uster
merit dch wat gy te vore hebt genoe-der-
van uwen wtgande. **E**n suet di te niet onder-
wege menige dinge. der gy niet begeren en
mocht. noch oit vercragen. **E**n waer di te niet
ontsedich en vstryet in uwe maet. alsoe dat v
geen gebet noch gheestelike afeninge en smacht
En heddi dan niet ~~niet~~ geerne gesien en geach-
ter geweest van uwe vriende off magte. die v
dch niet geerne lange in en hadden. **W**ondy
och di te des niet waer te sijn dat **B**enedict sprac
Alsx dach als ic onder die mensche heb geweest
sach bin ic nu dan een mensche weder gecome.
Waer mach een geestelike ~~mensche~~ personen die geerne
wt sine claster ghet ghelede esen die wt ginde wilt
te yagen. **W**ant een geestelike psone die geerne
wt sine claster ghet bet spreken. danick wille wt-
gaen wilt te yagen. **D**ich lieue **S**uster als gy
in uwe quarent so mocht wael segge die ~~schone~~
ward. die die schone vrouwe naem sprac. da
sy in vreemde land geweest had. en weder te
betlehem in ons selue woninge qua. **E**n wilt nu

Wat mach hy

168
no niet meer. **N**amen heeten. dat is schen. **P**an
mara. dat is bitter. want ic niet bitterheit ver-
millet bin. **D**avide wt ginch. dat was ic vermillet
niet ginch. en come nu ydel en arm weder. dat
is geestelick te verstaene. dat een overmijds
wtganch symb clasters onder die werltliche hude
ydel wort van consensie. en arm van dicheit.
Want als **E**salme secht. **W**ie dat peech ruert
die wort dier van besmet. Want gelijckerwijs
als die sijn. als wijste comt van den hemel. nochtan
als he gempget wort mit der eerde. so wort sijn
so ist oick mit der siele. waer hemels sy is. wordse
gempget overmijds heft der eerdscher dinge
so wortse slijckich en onreine. **D**ie hebbe wij des
ene gelijcknisse nader machte. al ster die in de
hemel nochtant want sy die meeste planeet
is byder eerde. so schijntse een swarte vledt in sich
te hebbē. **B**ijder manne in dymē verstaene die siele
eens geesteliche persens. die dier schijnē sal mit
ene guet exempel als die manne Jude tempel gaet
dese siele als sy te vole neet den wtten endige eerde
schen dinge. so wort se dier med besmettet
overmijds vledtē der sijnē. **W**ien leest van cayn
daer hij wt was gegaen dat hy sijnē beneder **abel** dor-
stich. **A**braham daer hy sit inder dore symb taberna-
kels. gestend van gemeynstap symb vaders. so open-
baerde sich on die engelen. **J**esam **ysaacs** sone daer
hy wt was van yagen. daer verlee hy symb vaders
benedixie. die **iacob** sijn beneder arch want hy bij

hij bleeff. **J**udas jacobs sone des heilige patriarche hiet sine huse gegaen besondich. **S**ich mit thamar die daer sat onder wegen voor gemeyn. **M**aria jacobs dochter want sy wtgegaen was te siene die vrouwe eens vrend lande. se verlor sy onder wegen on jonkerstap. **G**emeyn die salmon den coninc hadde versprake. want hij niet te huyse en bleeff. se liet on salmon den zadec als int ewangelistie die en conde ihesus niet gese vander schare des volcs. mer hy ontfenge in syn huyse myt vrend. **E**n daer sprack onse he ihesus tot on. **H**ud is heile des huse geworde. welke wonde me oick waer spreke mach vande gesechliche huse als se besluten werde. **H**ud is desen huse heile geworden. **M**en leest oick int ewangelio. dat da maria heymelich in der cammer was vander gemeyn affgesende. se qua on die hoge engelsche baedstap. **D**a die jongere ons here na syn opwerstentemisse beslutenre dore sat. da apenbaerden hy on en sprack tot on. **V**rede sy myt v. op welke word me vele sene mocht dat nuel diende op beslot. **D**ie secht een græt leerre aldus van deser gesechlicher affsayinge. **V**ie gewaerliche den hemel aen sien wille off hemelsche dinghe. die gae wren stede als abraham dede. **W**ant inden stede wott dat gesicht overmyds me inge ydeler verbeeldinge verdonckert. **D**a onse here god oick verkindich moyses en aaron sine brueder dat sy sterne sold. **D**a en sprack hij niet tot on. **V**aer en starft me stede onder dat gemeyne volck. mer gaet opten berch vande gemeyn affgesende. **D**aer me hy

169
verstaen mach datet sekerre is te sterue ant beslot
ouermyd. affscheidinge der gemeynt. **H**ier om leest
me oick inder vader buech. dat een monich off nonne
war oncloster is als een vische wt water. **D**en
leest oick van **S**inte **A**rseni. **D**a hij noch inder
keisers pallaes was. en sich aldus bedey. **D**ie
schick my te den wech der sechtheit. **D**a antworde
hem ene stemme en sprach. **A**rseni vhe die mensche
en du salt salich sy. **D**en leest oick inder vader
buech. **W**ax dat op ene tyt **theodosius** die keiser
ene monich vy sennerde in synre enichheit. en sprach
tot on. **B**elich sy di monike die seker en vry syt
vande onlede der werlt. en in ruste en vrede alle
sorge hebt van heyle uwer siele wax gy toter he
melscher vromde come moget. **I**ch seg v voor
waer. **I**ch bin inder rijck gebare. en lene inder rijck
en nimmer en neme ic spijsse sonder sorge. **D**a gesont
die keiser die brueder v eerwerdelich en stede van
on. **S**inte **A**nelm. sprut oick inder buech van
gelikenisse van sich seluer ald. **G**elikerwijse
als die vle. so lange als sy is in der hale mit orre
jonge vrolich is. en wael te pass na derre manne
ren. **M**er als sy onder die rane en krane off on
der die ander vogele is. so is sy orre alre spot
en hemet. **W**ant die ene huse mit sine
snael. die ander sleese mit sine vlogete. en
die ander tereise mit sine clamve. **D**a gesant
oick mit my. **W**ant also lange ic mit nimmer
monike. die wandringe mach hebr. so is my
wale en een sundelinge geneme tzeft mijn
leue. **M**er als ic van on gesont onder die

wereldlicke ludē mīn gemeynſchap heb. ſa te ſhōn
mī die aenvalle mēniger leyē ſake. en der werlt
onledicheit die ic niet heff en heb die moyet mī
En daer om heb ick et quāet dat ic alſe bin. en
vriecht dat mī ſiele daer hinder aff heb n ſal.

Deſe wordē ſprekt **Sūte Anaeling**. Dit pke dme
on wale gemeynlich te ſegge. Dat een greeſtlic
perſone is onder die werltliche ludē alē die vle
onder die vogele. want malē ſijnt op ſe. **D**ie
wat ſij den ſij werde gēneret. **a**ve dat ſij eten
off drinke. **I**uar ſij kalle te vole off te weinich
en lichte lide werde ſij begrepe in orren wordē
Iuar ſij ſijn te welvendiich in orē gelaet. off ſij
ſijn te ſtille off te geveynſt. **S**laen ſij dat hefft
neder. ſa ſecht mē ſij wille ſich veynſe. richte
ſij dat hefft te hoge op. ſa ſijn ſij ſa wilt.
Aldus wa ſij dat make ſij en kōnen niet wale
gerake. **I**n die gemeynſchap der greeſtlicher
ludē mitte werltliche is alſe ſi aē gēacht
dat mē mīt dwelender geloue en wickelen
ſecht. dat greeſtelicher ludē gēmaet quāet gē
maet is. en ongeluckich. **w**ant werltliche ludē
meere gēacht daer mī hebn dat on een lide
te gemeyne vrouwe togēmaet comt. dan een
non^{ne} hōmich off begyne. **H**ier om ſecht een le
ere gheheite **petrus Dampang**. **D**it bydē werlt
liche ludē is een greeſteliche pſone als een ge
maet beeld. alē veer vandē māne is ſa ſijnt
mēt mīt begrete den. mer alē ſteede von
de ogen is. ſa acht mē daer mī op. **A**lſe beger

190
In herodes menigze tijt dat hij ihesus mochte sie
mer. daer hy ene sady. daer versmad hy on myt sine
boldt. en bespotten on in ene wille dede.

Om dese vergenome sake mit andere men
gen. daer van groet bucke gestreene syn sa heft
en panyes van Rome geheite bonifacius die ach
te een gebot gezien. dat alle geestelidke nomen
besluten sulle wese. En waer dit beslot is. **E**t si
der manne. off der vrouwe. daer stede in allen
steden bet in geestelidke en tijdelidke dinge. dan ind
andere. ~~hier om sekerheit~~ hier om sa weest hiet
in wael getreest. En geest v ganschidke ouer. wat
v dan dese staet waer langer waer heuer. sal wer
den. En die boze geest sal v my becare dan te
vore. Want gelijcker wijs als een geede die
ene nagel waer eenre want wil tuerke v nemet
hij dat die nagel wagfelt. sa en laet hy niet
aff hy en heb on vart wt. dan steet hy vast
sa laet hij aff on te tuerke. en ghyft den haep
ouer. Sa doet sich die helsche vyant mit
ene geestelidke persone. vermeent hy dat die
wagfelt in sine guede opsat. sa en laet hy niet
aff hent hy one daer aff bringet. mer merdt
hij dat die vast steet. sa ghyft hijt verlanen en
siet ene andere. **W**rat verdienst hebn sich
die gome. die in ene claster een guet werck hel
pe begyne. wat die sich alle der gueder werke
sich deelachtich make. die van gryn nakomeln
gen gesien sulle. want sy der ^{seerle} een 1ste ar sake

+ klooster

syn geweest gelijcker wyse off sy een nye. claus-
ter hulpe sticht. **S**inte bernart secht. dat
klooster is een nye cloister van gronde op te
bouwen dat een alt dat van ene geesteliche
staet meder gedaelt is weder te ene guede
staet te brengen. want van gelvanc is quet
te late. **N**iet meer op dese tijt. **D**an laet ons
slute dit beslot mit ene corte gebedke en
spreken aldus. **O** heren **J**hu xpc die nae
dijne opuerstentnisse dine jongere by be-
slatene dore dy apenbarede sprakes. **V**rede
sy mit v. **V**erleue ons dat wy in onse beslot
alsoe vrede sijn moten sy by me en bue over-
mide tythelike vrede. dat wy ten leste come
marge totte ewige vrede. **A**men
Vespreke v. in ene monich. xl. jar int
beslot geweest. **B**id god voor ene